
Fra: Bilstad, Anna <anna.bilstad@sor-fron.kommune.no>
Sendt: 7. mars 2019 10:11
Til: Postmottak LMD
Emne: 19/5234 Høringssvar fra Sør-Fron kommune på NOU 2018:11 Ny Fjellov
Vedlegg: Høringssvar fra Sør-Fron kommune på NOU 201811 Ny Fjellov(368264)(1).pdf; Høyringsuttale frå Sør-Fron kommune til NOU 201811 Ny Fjellov(368579)(1).pdf

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Fullført

Se vedlagte dokumenter.

Mvh

Anna Bilstad
Skogbruksrådgiver
Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor
61 29 92 54
anna.bilstad@sor-fron.kommune.no

Sør-Fron kommune

Ringebu kommune

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

Landbruks- og Matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Vår ref.
19/5234

Deres ref.
18/875-12

Arkiv
K09

Dato
07.03.2019

Høringssvar fra Sør-Fron kommune på NOU 2018:11 Ny Fjellov

Viser til innvilget utsatt frist på å sende inn høringssvar på NOU 2018:11 Ny Fjellov, deres referanse 18/875-12, brev datert 1. februar 2019.

Vedlagt ligger høringssvar fra Sør-Fron kommune, vedtatt at kommunestyret den 5. mars 2019, KS-sak 012/19.

Med hilsen

Anna Bilstad
skogbruksrådgiver

Godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift, iht interne rutiner.

Vedlegg:

Høyringsuttale frå Sør-Fron kommune til NOU 2018:11 Ny Fjellov

Sør-Fron kommune

Politisk organ	Møtedato	Saksnr.
Formannskap	11.02.2019	019/19
Kommunestyre	05.03.2019	012/19

Saksansvar:	Arkivkode:	JournalpostID:
Bilstad, Anna	K09	19/2094

Høyringsuttale frå Sør-Fron kommune til NOU 2018:11 Ny Fjellov

Vedlegg:
2019-01-14 Utkast til USS høyringsuttalelse til NOU om ny fjellov - USS
Høyringsuttalelse NFS 0512

Bakgrunn:

Landbruks- og Matdepartementet har sendt NOU 2018:11 om ny fjellov på høyring, med høyringsfrist 28. februar 2019. Høyringsbrevet og heile NOU 2018:11 kan lesast her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2018-11/id2605120/>

Bakgrunnen for arbeida med ny Fjellov er Regjeringa sitt mål om forenkling av utmarksforvaltninga.

Statsallmenningslovutvalet med 12 medlemmer vart oppnemnd 4. mars 2016, og overleverte utgreiinga "Ny fjellov" til Landbruks- og matdepartementet 22. juni 2018. Lovutvalet har i NOU 2018:11 føreslege ei ny lov til erstatning for Lov 6. juni 1975 om rettar og lunnende m.m i statsallmenningane (Fjellova) og Lov 19. juni 1992 om skogsdrift i statsallmenningane (Statsallmenningslova).

Fjellova regulerer blant anna rettar knytt til jordbruket i forhold til beiting, setre og utvising av dyrkingsjord, samt jakt, fiske og praktisering av friluftsliv i statsallmenningen, medan statsallmenningslova regulerer virkesretten på skog. Statsallmenningane er med både Fjellova og Statsallmenningslova underlagt to lover med ulik regulering av rettigheter og bruk som etablerer to ulike forvaltningssystem, og dette kan gjere regelverket uoversiktleg og vanskeleg tilgjengeleg.

Utgreiinga peikar på at mykje har endra seg i det norske samfunnet i løpet av dei vel 40 åra som har gått sidan gjeldande Fjellov vart vedteke. Innanfor landbruket har det vore ei utvikling i retning av stadig færre eigedomar som drivast som sjølvstendige bruk, delen av jord som drivast med bortleige har auka og tal bruk med husdyrproduksjon har gått ned. I følgje utgreiinga har dette ført til ein nedgang i tradisjonell seterdrift og mindre beitebruk i utmark.

Sør-Fron er ein vesentleg utmarkskommune, med to statsallmenningar, Fron Statsallmenning og Vulufjell Statsallmenning, som bae omfattar areal både i Nord- og Sør-Fron kommunar. Fron Fjellstyre og Vulufjell Fjellstyre forvaltar etter Fjellova bruksrettane til seter og beite, samt jakt, fangst og fiske i nemnte statsallmenningar. Fron Statsallmenning har virkesrett, men skogen blir forvalta etter

Bygdeallmenningslova med eige allmenningsstyre - Fron allmenning.

Statskog SF er grunneigar. Når det gjeld Vulufjell Statsallmenning er det ikkje virkesrett. Fron Statsallmenning har om lag 21 setre og 20 dyrkingsparsellar. Vulufjell Statsallmenning har ingen setre eller dyrkingsparsellar. Ein har i tillegg Espedalen Bygdeallmenning, som omfattar areal både i Nord- og Sør-Fron kommunar, men som ikkje er omfatta av høyringa jf. at det her er Bygdeallmenningslova som gjeld.

Utmarkskommunenenes Sammenslutning (USS) har utarbeidd eit utkast til felles høyringsuttale på vegne av medlemskommunane (95 stk.), jf. vedlegg 1. Sør-Fron er medlem av USS. USS si uttale gjev ein fullstendig gjennomgang, vurdering og tilråding av alle forslag til ny Fjellov. Sør-Fron kommune vil konsentrere si uttale mot det ein meiner er dei mest relevante tema for vår kommune. Rådmannen vel og å ta med den foreløpige høyringsuttalen frå Norges fjellstyresamband, da det i hovudsak er desse som forvaltar lovverket, vedlegg 2.

Følgjande tema er særleg viktig for kommunane:

- Forenkling (samanslåing av styrer – fjellstyra/allmenningsstyra og lover
- Styrking av den lokale forvaltninga / kommunanes myndigheit i utmarka
- Kommunanes rolle ved oppnemning av fjellstyra - samansetning
- Geografisk verkeområde
- Avhending / feste
- Sjølvfinansiert / statleg finansiering
- Skog / virkesrett
- Oppsyn

Nord- og Sør-Fron kommunar koordinerer høyringsuttalane jf. felles areal i statsallmenningane. Høyringsuttalane skal behandlast i kommunestyra i Nord-Fron og Sør-Fron.

Vurdering:

Overordna synspunkt

Rådmannen registrerer at lovutvalet er einstemmige i mange viktige hovudspørsmål, men er likevel delt i fleire av spørsmåla som er av prinsipiell tydnad. Ein viser vidare til at i dei spørsmåla kor utvalet er delt er det gjennomgåande eit stort fleirtal og eit lite mindretal.

Statsallmenningane tek vare på mange rettigheter og interesser, og rådmannen vil såleis understreke at fleirtalsforslaga byggjer eit breitt kompromiss, og at brei semje er ein viktig føresetnad for effektiv og god forvaltning av statsallmenningane.

Når det gjeld høyringsutkastet støttar såleis rådmannen i all hovudsak fleirtalsforslaga sine hovudkonklusjonar.

Forenkling av lovverket

Rådmannen er samd med lovutvalet i at det er tenleg å ha ei samla lov for

statsallmenningane med bakgrunn i at det i all hovudsak er dei same eigedomane som har rettar etter dei to lovane, og dei regulerer dei same areala. Ein støttar såleis eit samla lovutval om etablering av eit nytt felles fjellstyre til erstatning for dagens separate fjellstyre og statsallmenningsstyre.

Rådmannen vil likevel sterkt presisere at samanslåing av Fjelleva og Statsallmenningslova ikkje må medføre at rettar som i dag ligg til lokal landbruksnæring eller lokale innbyggjarar utilsikta blir svekka eller fjerna jf. til dømes beiterett, rett til utvising av seter, rett til utvising av dyrkingsjord, virkesrett for uttak av ved og tømmer til eige bruk, småviltjakt, storviltjakt, villreinjakt og fiske med garn og oter.

Rådmannen meiner det er avgjerande viktig at private rettar sikrast av modellar som vert oppfatta som trygge for dei som eig rettane. Ein meiner samanslåing av styre berre vil fungere etter intensjonen dersom det har støtte frå dei som eig ressursane styra skal forvalte. Ein ser at føreslegne endringar er størst for dei med virkesrett, og det er såleis spesielt viktig at rettane og interessene til dei med virkesrett vert sikra på ein måte dei sjølv oppfattar som trygg.

Bruksrettar

Rådmannen meiner det er avgjerande viktig at ny fjellov sikrar rammer og representasjon som tek vare på bruksrettane som er knytt til jordbruket. Viktige bruksrettar knytt til jordbruket er til dømes beite, seterdrift, tilleggsjord og hogst. Ein meiner vidare at bruksrettane må kunne utvikle seg dynamisk med «tida og tilhøva». Fleirtalet i lovutvalet meiner at det dynamiske elementet nettopp skal opne for nye bruksmåtar der andre ikkje lenger blir brukt.

Nye bruksrettar kan både oppstå ved ei gradvis utvikling frå ein etablert bruksrett, men også ved at ressursane i statsallmenningane blir brukt på ein ny måte som kan støtte opp under jordbruksdrifta og gje ny inntekt til garden. Fleirtalet i lovutvalet oppfattar til dømes tilleggsjord og utnytting av vasskraft til visse føremål som ein bruksrett. Ei slik dynamisk utvikling av bruksrettane er nødvendig for å gje jordbruket utviklingsrom og for at verdien i bruksrettane skal oppretthaldast.

Rådmannen vil påpeike at sjølv om utvikling i landbruket går mot større og færre einingar i drift, betyr ikkje dette nødvendigvis at bruken rekna i omfang av beitedyr har hatt tilsvarande utvikling. Ein vil presisere at rettane knytt til jordbruket og skogbruket framleis har stor tydnad.

Lokalt sjølvstyre og samansetning av nytt fjellstyre

Rådmannen støttar prinsippet om auka lokalt sjølvstyre jf. lokalkunnskap. Det bør vere eit mål å sikre grunnlag for ei lokal forvaltning som er rusta til å forvalte og balansere dei ulike interessene og rettane, og fjellstyre med lokaldemokratisk forankring er avgjerande for å oppnå dette. Ein støttar fleirtalsforslaget i lovutvalet som tilrår ein modell der fjellstyra framleis skal oppnemnast av kommunestyret, men der rettshavarane skal ha moglegheit til å velje inn sine representantar i fjellstyret. Både Vulufjell- og Fron fjellstyre har i dag 6 medlemmar i kvart fjellstyre, med 3 representantar frå kvar kommune. Fleirtalsforslaget legg opp til at det i hovudregel skal vera 5 medlemmar i eit fjellstyre, men at det kan opnast for fleire. Rådmannen meiner at det er viktig for Fronskommunane sin del at det er kommunane/fjellstyret

sjølve som bestemmer kor mange medlem dei enkelte fjellstyra skal ha. Rådmannen meiner og at det er viktig at det kan opnast for å ha fleire fjellstyre innanfor same kommunar, noko fleirtalet i utvalet føreslår.

Oppsyn

Rådmannen støttar fleirtalsforslaget om vidareføring av ordninga med fjelloppsyn tilsett av fjellstyra, dvs. modell 1. Modellen inneber at Fjelloppsynet utfører oppsyn i statsallmenningane, inkludert oppgåver etter Naturoppsynslova, altså ei vidareføring av gjeldande ordning, men der ein tydeleggjer rolle og heimelsgrunnlag og lovfestar den praksisen ein har i dag.

Ein meiner at ny Fjellov må sikre grunnlaget for at fjellstyra kan ha ein lokal administrasjon med rett kompetanse og tilstrekkeleg kapasitet. Rådmannen meiner at ordninga sikrar at statsallmenningane framleis har eit feltapparat med nær tilknytning til områda, og at dette apparatet har god lokalkunnskap. Ein meiner at ein ved å overføre denne oppgåva til SNO vil flytte makt frå dei lokale fjellstyra over til SNO som har ei sentralt styrt organisering, og som ikkje er forankra i lokalsamfunnet på same måten som eit fjellstyre.

Avhending / Feste

Rådmannen støttar prinsippet om at statsallmenningane skal forvaltast i eit svært langsiktig perspektiv. Ein meiner såleis at ny fjellov bør vidareføre eit generelt forbod mot sal av statsallmenningsareal (avhendingsforbod) for å bevare statsallmenningane som store, udelte eigedomar. Dette er viktig for dei med jord- og skogbruksrettar, og for jakt-, fiske- og friluftinteressene. Rådmannen støttar fleirtalsforslaget om at gjeldande reglar med opning for utleige av areal/dyrkingsparsellar og enkelte unntak for sal vert vidareført.

Når det gjeld feste er lovutvalet samde om at det framleis skal vere mogleg å etablere avtalar om feste av tomter i statsallmenningane. Rådmannen støttar fleirtalsforslaget om at det ikkje kan opnast for sal av tomter til fritidsbustader i statsallmenningane. Dette særleg med tanke på kor viktig statsallmenningane er som beiteområde for småfe, storfe og villrein, og tilgangen til å avtale at festetomter ikkje skal gjerdast inn, jf. Tomtefestelova §16.

Forvaltning av skogen i statsallmenningar med virkesrett

Virkesretten er nærare omtala på side 88-90, 158-159 og 173-174 i NOUen. I Vulufjell er det ikkje virkesrett. Fron blir drive som ei bygdeallmenning (skog- og virkesrett) og det er lagt opp til i det nye lovverket at dette kan vidareførast. Rådmannen støttar dette.

Rådmannen støttar fleirtalsforslaget om at skogen i statsallmenningar med virkesrett skal forvaltast av det enkelte fjellstyre i staden for Statskog SF. Ein er samd med fleirtalet som har lagt til grunn at skogen vil bli drive på ein betre måte, og at auka skogverdi over tid vil vere viktig som eit grunnlag for å oppretthalde den lokale styringa av statsallmenningane. Rådmannen meiner og at dette vil kunne gje positive ringverknader for verdiskapinga i lokalsamfunna.

Statskog SF si rolle som grunneigar vil bli reindyrka, og ein skil rolla til Staten som eigar og som myndigheit i statsallmenningane.

Fordeling av inntekter mellom fjellstyra og Statskog SF

Det er eit viktig prinsipp i dagens Fjellov at verdiskapinga skal vere igjen lokalt der verdiane er skapt. Rådmannen støttar fleirtalsforslaget om at dette prinsippet ytterlegare skal styrkast. Ordninga i dag er at festeinntekter frå til dømes hytter og hotell vert delt 50/50 mellom vedkommande fjellstyre og grunneigarfondet til Statskog SF, medan inntekter frå anna arealleige (til dømes bustad, næring, alpinanlegg, mobilmaster m.m.), grus/mineral og fallrettar i sin heilskap går til grunneigarfondet til Statskog SF. Rådmannen støttar fleirtalsforslaget om at alle brutto grunneigarinntekter vert delt 50/50 mellom vedkommande fjellstyre og grunneigarfondet til Statskog SF.

Jakt, fiske og friluftsliv

Rådmannen viser til at statsallmenningane har stor tydnad for folks tilgang til jakt, fiske og friluftsliv. Fjellstyra bidreg ved sine rimelege og godt tilrettelagte tilbod til at mange kjem seg ut i naturen, og dermed til hausting av naturressursar, god folkehelse og trivsel. Rådmannen meiner ny Fjellov bør sikre og utvikle desse aspekta ytterlegare. Ein støttar fleirtalsforslaget om vidareføring av gjeldande reglar for jakt og fiske i statsallmenningane, inkludert ordninga med prisrammer.

Privat eller statleg finansiering

Rådmannen er klar på at fjellstyra leverer ei rekkje viktige samfunnsgode. Fjellstyra legg til rette for eit allment friluftsliv og tilbyr jakt og fiske til allmenta, både for dei som bur i områda og for andre. Tilbodet i statsallmenningane bidreg til å aktivisere store delar av befolkninga, samtidig som det er et vesentleg potensial for å nå ut til fleire og nye grupper.

For jegerar og fiskarar betyr statsallmenningane tilgang til jakt og fiske til rimelege prisar. Prisane på jakt og fiske vert regulert gjennom eit system med prisrammer, og dette systemet bidreg til å sikre ein prisutvikling i statsallmenningane som sikrar allmenta tilgang til jakt og fiske. Rådmannen støttar fleirtalsforslaget om at fjellstyras ivaretaking av viktige samfunnsgode bør gje utslag i ei statleg grunnfinansiering av fjellstyras verksemd.

Forslag:

Administrasjonen ber om at forslaget nedanfor blir vedteke av formannskapet som innstilling og av kommunestyret som vedtak:

Hundorp, 31. januar 2019

Jan Reinert Rasmussen

1. Sør-Fron kommune støttar i all hovudsak fleirtalsforslaga sine konklusjonar i NOU 2018:11- Ny Fjellov.
2. Sør-Fron kommune presiserer at fellesgodane i statsallmenningane er svært viktige for den lokale landbruksnæringa, og ikkje minst som motivasjon for busetnad og tilflytting til kommunen.
3. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om etablering av ei felles lov for fjellstyra og for statsallmenningstyra, dvs. at Fjellova og Statsallmenningslova blir slege saman.
4. Sør-Fron kommune presiserer at samanslåing av Fjellova og Statsallmenningslova ikkje må medføre at rettar som i dag ligg til lokal landbruksnæring eller lokale innbyggjarar utilsikta blir svekka eller fjerna jf. til dømes beiterett, rett til utvising av seter, rett til utvising av dyrkingsjord, virkesrett for uttak av ved og tømmer til eige bruk, småviltjakt, storviltjakt, villreinjakt og fiske med garn og oter.
5. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at fjellstyra skal overta ansvaret for forvaltninga av skogen i statsallmenningar med virkesrett i staden for Statskog SF. Dette vil styrke næringsgrunnlaget og verdiane lokalt. Statskog SF si rolle som grunneigar bør reindyrkast, dvs. at ein skil rolla til Staten som eigar og som myndigheit i statsallmenningane. Sør-Fron kommune støttar forslaget om ei vidareføring av at statsallmenningane kan forvaltas og administreres etter bygdeallmenningslova når det gjeld skogsdrift og virkesrett.
6. Sør-Fron kommune meiner at lova må utformast slik at dei med virkesrett sjølv skal kunne bestemme kva for driftsform ein vil ha. Sør-Fron kommune støttar lovforslaget om at det skal vere allmenningsfond i statsallmenningar med virkesrett og at forvaltninga av dette fondet, samt eksisterande fond, skal ligge til fjellstyret. Ved grunndisponeringstiltak som ikkje gjeld bortfeste av hytte/hotell, og som gjev ei avgrensing i virkesretten, bør ein del av brutto inntekt koma allmenningsfondet til gode.
7. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om auka sjølvstyre til dei lokale fjellstyra, inkludert styrking av det lokale oppsynet og styrking av finansieringa av fjellstyra.
8. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at innhaldet i bruksrettane som er etablerte gjennom lang tids bruk ikkje kan opphevast ved lov utan erstatning, og at allmenningsretten framleis skal kunne «utøvast på ein måte... som er naturleg etter tida og tilhøva». Desse reglane bidreg til at nye driftsmetodar som dukkar opp etter at ny lov er vedteke ikkje blir ekskludert frå lovverket.
9. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at ein skal kunne inkludere anna gardstilknytt næringsverksemd når det gjeld kva som skal reknast som jordbruksdrift i tillegg til tradisjonelt jord- og skogbruk.
10. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget på at rett til utvising av dyrkingsjord er ein bruksrett. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget ved at utvist dyrkingsjord ikkje skal kunne leigast ut. Denne jorda skal utlysast på

nytt og heller gå til ein annan med bruksrett og aktiv jordbruksdrift, dersom jorda ikkje har vore i bruk på 10 år.

11. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om vidareføring av gjeldande reglar for jakt og fiske i statsallmenningane. Gjeldande system med prisrammer for jakt og fiske bør vidareførast, og tilsvarande bør moglegheiter for favorisering av innanbygdsbuande innanfor jakt og fiske vidareførast.
12. Sør-Fron kommune støttar ei vidareføring av gjeldande forbod mot sal av areal frå statsallmenning (avhendingsforbod), men med framleis vidareføring av dei unntak som gjeld i dagens lov.
13. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at det ikkje kan opnast for sal av tomter til fritidsbustader i statsallmenningane.
14. Sør-Fron kommune meiner det er viktig at det framleis blir eit lokalt oppsyn tilsett av fjellstyret. Overføring av denne oppgåva til SNO vil flytte makt frå dei lokal fjellstyra og over til SNO som har ei meir sentralt styrt organisering som ikkje er forankra i lokalsamfunna på same måte som eit fjellstyre.
15. Sør-Fron kommune meiner det er viktig at fjellstyret blir representativt i forhold til brukarinteresser, og støttar fleirtalsforslaget i lovutvalet med at det skal vere minst 2 medlemmar med jordbrukstilknytte bruksrettar i kvart fjellstyre, og at desse skal veljast av dei med bruksrettar. Ny fjellov bør ikkje vere absolutt på at talet medlemmer skal avgrensast til 5 stk, sjølv om dette kan vere hovudregelen. Både Fron fjellstyre og Vulufjell fjellstyre har 6 medlemmer kvar seg, 3 fra kvar kommune. Det er viktig at det er opning i lovverket for at dette kan vidareførast.
16. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget i at det kan opnast for fleire fjellstyre innanfor same kommune.
17. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget på at løpande brutto grunneigarinntekter delast 50/50 mellom vedkomande fjellstyre og grunneigarfondet til Statskog SF.

Formannskap 11.02.2019:

Politisk behandling:

FSK- 019/19:

Innstilling: (7 - 0)

1. Sør-Fron kommune støttar i all hovudsak fleirtalsforslaga sine konklusjonar i NOU 2018:11- Ny Fjellov.
2. Sør-Fron kommune presiserer at fellesgodane i statsallmenningane er svært viktige for den lokale landbruksnæringa, og ikkje minst som motivasjon for busetnad og tilflytting til kommunen.
3. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om etablering av ei felles lov for fjellstyra og for statsallmenningstyra, dvs. at Fjellova og Statsallmenningslova blir slege saman.
4. Sør-Fron kommune presiserer at samanslåing av Fjellova og Statsallmenningslova ikkje må medføre at rettar som i dag ligg til lokal

landbruksnæring eller lokale innbyggjarar utilsikta blir svekka eller fjerna jf. til dømes beiterett, rett til utvising av seter, rett til utvising av dyrkingsjord, virkesrett for uttak av ved og tømmer til eige bruk, småviltjakt, storviltjakt, villreinjakt og fiske med garn og oter.

5. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at fjellstyra skal overta ansvaret for forvaltninga av skogen i statsallmenningar med virkesrett i staden for Statskog SF. Dette vil styrke næringsgrunnlaget og verdiane lokalt. Statskog SF si rolle som grunneigar bør reindyrkast, dvs. at ein skil rolla til Staten som eigar og som myndigheit i statsallmenningane. Sør-Fron kommune støttar forslaget om ei vidareføring av at statsallmenningane kan forvaltas og administreres etter bygdeallmenningslova når det gjeld skogsdrift og virkesrett.
6. Sør-Fron kommune meiner at lova må utformast slik at dei med virkesrett sjølv skal kunne bestemme kva for driftsform ein vil ha. Sør-Fron kommune støttar lovforslaget om at det skal vere allmenningsfond i statsallmenningar med virkesrett og at forvaltninga av dette fondet, samt eksisterande fond, skal ligge til fjellstyret. Ved grunndisponeringstiltak som ikkje gjeld bortfeste av hytte/hotell, og som gjev ei avgrensing i virkesretten, bør ein del av brutto inntekt koma allmenningsfondet til gode.
7. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om auka sjølvstyre til dei lokale fjellstyra, inkludert styrking av det lokale oppsynet og styrking av finansieringa av fjellstyra.
8. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at innhaldet i bruksrettane som er etablerte gjennom lang tids bruk ikkje kan opphevast ved lov utan erstatning, og at allmenningsretten framleis skal kunne «utøvast på ein måte... som er naturleg etter tida og tilhøva». Desse reglane bidreg til at nye driftsmetodar som dukkar opp etter at ny lov er vedteke ikkje blir ekskludert frå lovverket.
9. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at ein skal kunne inkludere anna gardstilknytte næringsverksemd når det gjeld kva som skal reknast som jordbruksdrift i tillegg til tradisjonelt jord- og skogbruk.
10. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget på at rett til utvising av dyrkingsjord er ein bruksrett. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget ved at utvist dyrkingsjord ikkje skal kunne leigast ut. Denne jorda skal utlysast på nytt og heller gå til ein annan med bruksrett og aktiv jordbruksdrift, dersom jorda ikkje har vore i bruk på 10 år.
11. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om vidareføring av gjeldande reglar for jakt og fiske i statsallmenningane. Gjeldande system med prisrammer for jakt og fiske bør vidareførast, og tilsvarande bør moglegheiter for favorisering av innanbygdsbuande innanfor jakt og fiske vidareførast.
12. Sør-Fron kommune støttar ei vidareføring av gjeldande forbod mot sal av areal frå statsallmenning (avhendingsforbod), men med framleis vidareføring av dei unntak som gjeld i dagens lov.
13. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at det ikkje kan opnast for sal av tomter til fritidsbustader i statsallmenningane.
14. Sør-Fron kommune meiner det er viktig at det framleis blir eit lokalt oppsyn tilsett av fjellstyret. Overføring av denne oppgåva til SNO vil flytte makt frå dei lokale fjellstyra og over til SNO som har ei meir sentralt styrt organisering som ikkje er forankra i lokalsamfunna på same måte som eit fjellstyre.
15. Sør-Fron kommune meiner det er viktig at fjellstyret blir representativt i forhold til brukarinteresser, og støttar fleirtalsforslaget i lovutvalet med at det skal vere minst 2 medlemmar med jordbrukstilknytte bruksrettar i kvart

fjellstyre, og at desse skal veljast av dei med bruksrettar. Ny fjellov bør ikkje vere absolutt på at talet medlemmer skal avgrensast til 5 stk, sjølv om dette kan vere hovudregelen. Både Fron fjellstyre og Vulufjell fjellstyre har 6 medlemmer kvar seg, 3 fra kvar kommune. Det er viktig at det er opning i lovverket for at dette kan vidareførast.

16. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget i at det kan opnast for fleire fjellstyre innanfor same kommune.
17. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget på at løpande brutto grunneigarinntekter delast 50/50 mellom vedkomande fjellstyre og grunneigarfondet til Statskog SF.

Kommunestyre 05.03.2019:

Politisk behandling:

Per Gunnar Hagelien (AP) Forslag: Pkt 9 suppleres med: "Dette gjeld ikkje vasskraft". Pkt. 9. får slik ordlyd:

Sør-Fron kommune støttar fleritalsforslaget om at ein skal kunne inkludere anna gardstilknytt næringsverksemd når det gjeld kva som skal reknast som jordbruksdrift i tillegg til tradisjonelt jord- og skogbruk. Dette gjelder ikkje vasskraft.

Votering 1: Forslaget fra Per Gunnar Hagelien.

For: 7.
Mot: 12.

Votering 2: Formannskapetets innstilling.

For: 19.
Mot: 0.

KST- 012/19:

Vedtak: (19 - 0)

1. Sør-Fron kommune støttar i all hovudsak fleirtalsforslaga sine konklusjonar i NOU 2018:11- Ny Fjellov.
2. Sør-Fron kommune presiserer at fellesgodane i statsallmenningane er svært viktige for den lokale landbruksnæringa, og ikkje minst som motivasjon for busetnad og tilflytting til kommunen.
3. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om etablering av ei felles lov for fjellstyra og for statsallmenningstyra, dvs. at Fjellova og Statsallmenningslova blir slege saman.
4. Sør-Fron kommune presiserer at samanslåing av Fjellova og Statsallmenningslova ikkje må medføre at rettar som i dag ligg til lokal landbruksnæring eller lokale innbyggjarar utilsikta blir svekka eller fjerna jf. til dømes beiterett, rett til utvising av seter, rett til utvising av dyrkingsjord, virkesrett for uttak av ved og tømmer til eige bruk, småviltjakt, storviltjakt, villreinjakt og fiske med garn og oter.
5. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at fjellstyra skal overta ansvaret for forvaltninga av skogen i statsallmenningar med virkesrett i staden for Statskog SF. Dette vil styrke næringsgrunnlaget og verdiane

lokalt. Statskog SF si rolle som grunneigar bør reindyrkast, dvs. at ein skil rolla til Staten som eigar og som myndigheit i statsallmenningane. Sør-Fron kommune støttar forslaget om ei vidareføring av at statsallmenningane kan forvaltas og administreres etter bygdeallmenningslova når det gjeld skogsdrift og virkesrett.

6. Sør-Fron kommune meiner at lova må utformast slik at dei med virkesrett sjølv skal kunne bestemme kva for driftsform ein vil ha. Sør-Fron kommune støttar lovforslaget om at det skal vere allmenningsfond i statsallmenningar med virkesrett og at forvaltninga av dette fondet, samt eksisterande fond, skal ligge til fjellstyret. Ved grunndisponeringstiltak som ikkje gjeld bortfeste av hytte/hotell, og som gjev ei avgrensing i virkesretten, bør ein del av brutto inntekt koma allmenningsfondet til gode.
7. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om auka sjølvstyre til dei lokale fjellstyra, inkludert styrking av det lokale oppsynet og styrking av finansieringa av fjellstyra.
8. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at innhaldet i bruksrettane som er etablerte gjennom lang tids bruk ikkje kan opphevast ved lov utan erstatning, og at allmenningsretten framleis skal kunne «utøvast på ein måte... som er naturleg etter tida og tilhøva». Desse reglane bidreg til at nye driftsmetodar som dukkar opp etter at ny lov er vedteke ikkje blir ekskludert frå lovverket.
9. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at ein skal kunne inkludere anna gardstilknytt næringsverksemd når det gjeld kva som skal reknast som jordbruksdrift i tillegg til tradisjonelt jord- og skogbruk.
10. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget på at rett til utvising av dyrkingsjord er ein bruksrett. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget ved at utvist dyrkingsjord ikkje skal kunne leigast ut. Denne jorda skal utlysast på nytt og heller gå til ein annan med bruksrett og aktiv jordbruksdrift, dersom jorda ikkje har vore i bruk på 10 år.
11. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om vidareføring av gjeldande reglar for jakt og fiske i statsallmenningane. Gjeldande system med prisrammer for jakt og fiske bør vidareførast, og tilsvarande bør moglegheiter for favorisering av innanbygdsbuande innanfor jakt og fiske vidareførast.
12. Sør-Fron kommune støttar ei vidareføring av gjeldande forbod mot sal av areal frå statsallmenning (avhendingsforbod), men med framleis vidareføring av dei unntak som gjeld i dagens lov.
13. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget om at det ikkje kan opnast for sal av tomter til fritidsbustader i statsallmenningane.
14. Sør-Fron kommune meiner det er viktig at det framleis blir eit lokalt oppsyn tilsett av fjellstyret. Overføring av denne oppgåva til SNO vil flytte makt frå dei lokale fjellstyra og over til SNO som har ei meir sentralt styrt organisering som ikkje er forankra i lokalsamfunna på same måte som eit fjellstyre.
15. Sør-Fron kommune meiner det er viktig at fjellstyret blir representativt i forhold til brukarinteresser, og støttar fleirtalsforslaget i lovutvalet med at det skal vere minst 2 medlemmar med jordbrukstilknytt bruksrettar i kvart fjellstyre, og at desse skal veljast av dei med bruksrettar. Ny fjellov bør ikkje vere absolutt på at talet medlemmer skal avgrensast til 5 stk, sjølv om dette kan vere hovudregelen. Både Fron fjellstyre og Vulufjell fjellstyre har 6 medlemmer kvar seg, 3 fra kvar kommune. Det er viktig at det er opning i lovverket for at dette kan vidareførast.
16. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget i at det kan opnast for fleire fjellstyre innanfor same kommune.

17. Sør-Fron kommune støttar fleirtalsforslaget på at løpande brutto grunneigarinntekter delast 50/50 mellom vedkomande fjellstyre og grunneigarfondet til Statskog SF.